

'שלושים שנה' זהו הזמן לומר 'תודה'

ביום ההילולא השלושים, איננו זקוקים לתזכורות אודות הרבי, אדרבא הוא נוכח בחיים היהודיים יותר מתמיד.

השליח שהציל זוג מהתנצרות

הרב עזריאל ש' חייקין שימש במשך שנים רבות בשליחות הרבי בקופנהגן שבדנמרק. בשנות השישים במהלך 'יחידות' אמר לו הרבי שהוא לא רק שליח ליהודי קופנהגן אלא הוא צריך לדאוג גם ליהודים שגרים בכפרים ועיירות הקטנים שבכל האזור שבו הוא גר.

באחד הימים הגיע הרב חייקין לכפר קטן שליד העיירה האלדן שבגבול נורבגיה-שבדיה, זאת לאחר ששמע על משפחה יהודית אחת שמתגוררת במקום. השעה הייתה מאוחרת והוא התלבט האם להקיש בדלת בשעה כזאת. הוא החליט שאין ברירה הוא דפק בדלת והתקבל בחביבות על ידי בני זוג שישבו סביב השולחן והקשיבו לדבריו.

בשלב מסוים האישה קמה והלכה לחדר אחר. פתאום פניו של הבעל האדימו מהתרגשות. הוא רכן ואמר בלחש: "אינך יודע מה פעלת בביקורך. ברגע זה דחית את מחשבות ההתנצרות שלנו".

הוא סיפר לרב חייקין שהם הגיעו לכפר מיד אחרי מלחמת העולם השנייה והם היהודים היחידים בין שאר התושבים הנוצרים. כולם שם נחמדים כלפיהם, אבל העובדה שהם היו הזוג היחיד שלא מבקר בכנסייה הפך להיות נושא שגרם למתח בינם לבין שכניהם. השכנים טענו כי 'ממילא אין ליהדות משמעות עבורכם', ומדוע שלא תצטרפו אלינו.

לאחרונה הגיע כומר חדש לאזור, והוא היה עורך ביקורים מבית לבית בכפרים הקטנים. גם לביתם הכומר הגיע ונוצרה ביניהם קירבה גדולה. מאז הביקור החלה אשתו להרהר בקול באפשרות להתנצר. היא טענה לבעלה "אנו גרים פה כבר עשרות שנים ומעולם לא בא יהודי לשאול בשלומנו, ודווקא הכומר ידידותי כל כך זוכר לבקר אותנו". אשתו החלה ללחוץ והוא הרגיש שאין לו באמת סיבה טובה להימנע מהצעד הזה שישפר את היחסים שלו עם בני הכפר.

"פתאום אתה נוחת עלינו כמו מלאך מהשמיים. האין זה נס?!", תהה האישה.

הרב חייקין המשיך לשמור על הקשר איתם וקירב אותם ליהדות. כעבור זמן

השפיע עליהם לעבור למקום שיש בו קהילה יהודית (עלון 'פרשה' לפרשת קורח).

לפעמים קשה לומר תודה

השבוע ביום שלישי הבעל"ט יחול יום ההילולא ג' תמוז בו אנו מציינים שלושים שנה מאז תשנ"ד. בישראל היה רב חשוב בשם הרב יוסף קאפח הוא הקדיש את כל חייו לתרגום ולפרש את כתבי הרמב"ם. פעם ראיינו אותו בעיתון על העבודה שלו בכתבי הרמב"ם, ולסיום המראיין שאל אותו: "אם היית יכול לפגוש את הרמב"ם מה היית שואל אותו?". הרב קאפח ענה תשובה שנחרטה בזיכרוני: "לא הייתי שואל אותו דבר. אני רוצה רק לומר לו מילה אחת: תודה. תודה על כל אוצרות הרוח האדירים שהנחלת לעם ישראל".

כשחשבתי לעצמי מה אני מרגיש בימים אלו, 'שלושים שנה' מאז שראינו את הרבי בפעם האחרונה, אני מרגיש שאני רוצה לומר מילה אחת: תודה. תודה על כך שזכינו כולנו לחיות בדור של הרבי, להיות קשורים אליו ומושפעים ממנו.

הרבה פעמים אנו משבחים ומדברים אבל שוכחים לומר תודה. הגברת לואיז הגר מלונדון זכתה להכיר את רעייתו של הרבי, הרבנית חיה מושקא ע"ה. היא מספרת שהקשר עם הרבנית התחיל בשנות השישים כאשר אביה חלה מאוד. הטיפול היחיד שהציעו הרופאים בפיזי היה ניתוח חדשני ושנוי במחלוקת. בזמנו היה להם קשר לשלוחים של הרבי בלונדון וכך הם הגיעו לרבי ליחידות.

הוריה היו ביחידות שעה ארוכה מאוד וכשאביה יצא מחדר הרבי הוא אמר שהרבי החזיר לו את האמונה בחיים ואת הבטחון בה'. בפועל הוא לא עשה את הניתוח והחלים לגמרי בדרך נס.

שישה חודשים מאוחר יותר כשהוא מלא בתחושות תודה על כך שהרבי הציל אותו ובזכות זה את משפחתו וכל הסובבים אותו, הוא הרגיש חובה לנסוע לארצות הברית ולהודות אישית לרבי על מה שהוא עשה עבורו.

אחרי שהוא ביקר אצל הרבי, מזכירו של הרבי הרב בנימין קליין ע"ה, קיבל טלפון מהרבנית שאמרה לו שימסור לזוג הגר שהיא הייתה מאוד חפצה לפגוש אותם כשהם יבואו בפעם הבאה לניו יורק. צריך להבין, שהרבנית מאוד שמרה על הפרטיות שלה. כמעט אף אחד מהחסידים אפילו לא ראה אותה. העובדה שהיא תיזום פגישה עם זוג שגרים בלונדון היה דבר לגמרי לא שיגרתית.

כשהם חזרו בשנית לארה"ב ונפגשו עם הרבנית היא הסבירה להם שהיא הייתה סקרנית לפגוש אנשים שהיה להם מספיק איכפת לבוא במיוחד מאנגליה לארצות הברית רק כדי להביע תודה לרבי. היא המשיכה והסבירה תובנה מאוד מעניינת: לעיתים תקופות כשאנו עוברים זמנים קשים ומקבלים סיוע, אז עם תום תקופת המשבר כל מה שאנו רוצים זה לשכוח על האירוע המצער, וזה כולל גם את האנשים שעזרו לנו, כי הזיכרונות יכולים להיות כואבים מאוד. ולכן היה לה חשוב כל-כך לפגוש את הזוג שלא שכח לומר תודה (אתר בית חב"ד).

לתקן את דור המדבר

בפרשת השבוע, קורח ובכלל בשבתות האחרונות, אנו קוראים הרבה על התלונות

של עם ישראל במדבר. זה התחיל עם המן אותו נמאס להם לאכול "מן בשחר מן בערב" (בהעלותך יא, רש"י). רק מן כל היום. הם התלוננו במקום להודות על הנס היום יומי שיורד להם לחם מן השמים. בפרשת שלח אנו קוראים על כך שהקב"ה רצה להביא אותם אל ארץ זבת חלב ודבש אבל במקום לקבל את המתנה בשתי ידיים ולהודות על כך, הם התלוננו עד שמבוקשם ניתן להם. "אם לא כאשר דברתם באזני כן אעשה לכם" (שלח יד, כח) והם נשארו במדבר.

כאן אנו מגיעים לפרשתנו. הם טענו למשה "מי שמך?!". אותם דתן ואבירם שאמרו לו במצרים "מי שמך לאיש שר ושופט עלינו" (שמות ב, יד) הופיעו גם הפעם בטענה "מדוע תתנשאו על קהל ה'" (קרח טז, ג). אנו לא מוצאים אפילו פעם אחת בפרשות האלו שמישהו בא ואמר תודה.

הרבי מזכיר פעמים רבות את המובא בכתבי האריז"ל שהדורות שלפני ביאת המשיח הם גלגול של דור המדבר (תו"מ ס, עמ' 123 ועוד), ואם כן עלינו לתקן את העניין של הכרת הטוב ואמירת תודה.

כאשר אנו מציינים שלושים שנה ליום ההילולא, כיצד בדיוק אנו אמורים לעשות את זה. הרבי מסביר בשיחה שכשהתורה דורשת שנזכור איזה שהוא נס או אירוע, התורה גם נותנת את הכלים כדי להקל על יהודי כיצד להגיע לזה. "וכפי שמצינו בזכרון העיקרי שישנו במצות התורה "זכר ליציאת מצרים" ש כדי להקל על הזכרון, הנה בליל הסדר מקשרים זאת עם מצה ומרור² ואומרים על המצה "הא לחמא עניא", כי על ידי זה שרואה בעיני בשר שמונחת מצה, שזהו הלחם שאכלו אבהתנא בארעא דמצרים, הרי זה מכין אותו ומיקל עליו להיזכר על יציאת מצרים³ שחוהו זאת באופן שרואה את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים.

"ועל דרך זה הוא בנוגע לשבת⁴ ש כדי להקל את הזכרון מעמידים על השלח⁵ ענין שמזכיר על מאורע זה, ועל ידי זה⁶ נקל יותר⁷ לחזור ולחוות מאורע זה⁸ כמו בפעם הראשונה" (י"ג תמוז תשל"ו). דהיינו, כדי שנזכור ששבת היא יום מנוחה, אנו מדליקים נרות (שאחת הסיבות לכך היא שזה מוסיף תענוג בארוחת השבת כשיושבים ליד נרות דולקים), אנו בוצעים על שתי חלות, שגם זה הוא דבר ששמור רק לשבת וכו'. כל אלו הם 'כלים' כדי להכניס אותנו לאווירה של שבת. אותו הדבר בחג הפסח, אנו עושים הכול כדי שנוכל לחוות את ההרגשה ש"כאילו הוא יצא היום ממצרים".

הרבי נוכח בכל פינה

כשאנו באים לציין את היום הגדול, יום ההילולא של הרבי, ובפרט יובל של שלושים שנה, אנו לא זקוקים לתזכורות וכל מיני פטנטים כדי לזכור את הרבי. בכל מקום שיהודי הולך הוא מוצא בית חב"ד, בכל פינה שהוא פונה עומד מישהו ומציע לו להניח תפילין. אדרבה, מאז ג' תמוז הרבי הולך ונהיה נוכח יותר ויותר בעולם היהודי.

כל אחד שיש לו אפילו שייכות מנמלית ליהדות, במוקדם או במאוחר, הוא יפגוש את חב"ד, וכל מציאותה של חב"ד זה הרבי. השלוחים והחסידיים הם הידיים ורגליים של הרבי. ולכן זה לא ענין של זיכרון העבר, אלא משהו שחי ומתפתח בכל יום.

מהי הדרך לומר תודה? גם את זה הרבי לימד אותנו. בשנת תשל"ב (תו"מ ס"ז עמ' 332), שבועות ספורים לפני יום הולדת השבעים שלו, במהלך התוועדות חג הפורים, הרבי פנה לקהל ואמר: "אני יודע שהרבה ירצו לתת לי מתנות ולגרום לי נחת רוח, ולכן אני מבקש מכל אחד שבנוסף לצדקה ולפעולות טובות אחרות שיוסיפו גם בלימוד התורה".

אנו נעשה את שלנו ובקרוב ממש נזכה לביאת משיח צדקנו, אמן!